

Листа за проверка на храна за прописите што моментално се во сила

Задолжителни информации, алергени, нутритивни вредности, продажба на далечина, винската е-етикета и роковите на EUDR – контролен список.

Што опфаќа овој контролен список

Природа на оваа листа за проверка. Овие обврски моментално се применуваат според постојното законодавство. ЕУ го ослободи овој сектор од барањето за пасош на производот, така што нема да следи законски акт; ќе ја ажурираме оваа листа доколку се промени основното законодавство.

Овој контролен список е дел од нашиот [референтен водич за дигиталниот пасош на производитите за храна](#), кој го опфаќа правниот рамковен систем, улогите, задолжителните податоци и официјалните документи за целиот сектор; оваа страница е фокусирана конкретно на барањата што можете да ги исполните уште денес.

Хранителните производи никогаш нема да бидат предмет на обврска за етикетирање, но сепак носат построкурирани податоци за производот отколку повеќето сектори кои се обврзани да го сторат тоа. Овој список сумира што [Регулатива \(ЕУ\) бр. 1169/2011](#) бара лицето одговорно за обезбедување информации за храната да вклучи зад код, кои се правилата за вино во [Регулативата \(ЕУ\) 2021/2117](#) мора да биде скриено зад код, што е забрането на страницата зад него, и што ќе бара од вас [EUDR](#) од крајот на 2026 година наваму. Роковите се наведени во временска рамка; официјалните документи се поврзани под "Извори"; а целосната листа е достапна за преземање како PDF подолу.

Делот за вино е единствениот дел од законодавството за храна на ЕУ каде што QR-код може да ги замени задолжителните печатени информации, и содржи две забрани кои одредуваат кои даватели всушност ви се дозволени да ги користите. Ве молиме прочитајте го овој водич дури и ако не продавате вино.

Кои прописи се применуваат на вашиот производ?

Означете го полето што се однесува. Повеќето прехранбени бизниси спаѓаат само во првата категорија; виното и седумте сировини опфатени со EUDR додаваат втор и трет сет обврски врз тоа.

- ☐ Продавател претходно спакувана храна на крајни потрошувачи или на даватели на колективен кетеринг; затоа задолжителните барања за информации се применуваат во целост.
Член 9(1)
- ☐ Продавател прехранбени производи кои не се претходно спакувани, се спакуваат на барање на купувачот или се претходно спакувани за непосредна продажба – во кој случај, според правото на ЕУ, задолжителни се само информациите за алергени; останатото е препуштено на националните мерки.
Член 44(1)
- ☐ Продавател стоки преку далечинска продажба; затоа информациите мора да се достават двапати: пред купувањето и при испораката.
Член 14(1)
- ☐ Ако продавател вино или друг вински производ, листата на состојки и декларацијата за хранлива вредност се задолжителни и во некои случаи може да се достават преку електронски медиум.
Член 119, став 1 од Регулацијата (ЕУ) бр. 1308/2013
- ☐ Ако ставите говедо, какао, кафе, палмино масло, гума, соја или дрвна граѓа, или производ од нив, на пазарот на Унијата, на вас се применува ЕУДР.
Регулатива (ЕУ) 2023/1115, член 3 и Анекс I

Она што секој претходно спакуван прехранбен производ мора да го има

Дванаесетте задолжителни податоци утврдени во член 9, став 1, заедно со правилата за тоа каде мора да се појават и нивната големина. Овој дел е во сила од 2014 година и не се заменува со пасош.

- ☐ Името на храната.
Член 9(1)(а)
- ☐ Списокот на состојки.
Член 9(1)(б)
- ☐ Секоја состојка или помошно средство при преработка наведени во Анекс II, или изведени од нив, кои можат да предизвикаат алергии или нетолеранции и кои сè уште се присутни во крајниот производ, дури и во изменета форма.

Член 9(1)(в)

- ☐ Количината на одредени состојки или категории на состојки.

Член 9(1)(d)

- ☐ Нето количината на храната.

Член 9(1)(e)

- ☐ Датум на најдобра употреба или рок на траење.

Член 9(1)(f)

- ☐ Специфични упатства за чување или употреба.

Член 9(1)(г)

- ☐ Името или трговското име и адресата на операторот со храна одговорен за информациите.

Член 9(1)(h)

- ☐ Земјата на потекло или местото на потекло кога изоставувањето на оваа информација може да биде заблудувачко, и, за месо, КН-кодovите наведени во Анекс XI.

Член 9(1)(i), Член 26(2)

- ☐ Упатства за употреба, кога храната би била тешка за правилна употреба без нив.

Член 9(1)(j)

- ☐ Реалната алкохолна јачина во проценти по волумен за пијалоци што содржат повеќе од 1,2 проценти алкохол по волумен.

Член 9(1)(k)

- ☐ Декларација за хранливи вредности.

Член 9(1)(l)

- ☐ Сите горенаведени, изразени со зборови и броеви, директно на пакувањето или на етикетата залепена на него.

Чл. 9(2), чл. 12(2)

- ☐ со фронт со висина на малката "х" од најмалку 1,2 милиметри, или најмалку 0,9 милиметри ако најголемата површина на пакувањето е помала од 80 квадратни сантиметри.

Член 13(2) и (3), Анекс IV

- ☐ Името, нето количината и содржината на алкохол мора да се појават во истиот визуелен поле.

Член 13(5)

- ☐ Кога се наведува земја на потекло на прехранбениот производ, а примарната состојка потекнува од друга земја, земјата на потекло на таа примарна состојка или изјава дека е различна.

Член 26(3)

Алергени

Четиринаесет класи и таа една информација која ниту една дебата за носачи на податоци никогаш не би можела да ја надмине. Ако рецептот се промени, ова поле одредува дали тиражата мора да се повлече.

- ☐ Наведете ги во списокот на состојки, со јасна референца на името на супстанцијата или производот како што е наведено во Анекс II.

Член 21 став 1 точка а

- ☐ Истакнете го ова име со фонт што јасно го одвојува од остатокот од списокот, на пример преку фонтоот, стилот или бојата на позадината.

Член 21, став 1, точка (б)

- ☐ Кога воопшто нема список на состојки, користете го зборот "Содржи" проследен со името како што е наведено во Анекс II.

Член 21(1)

- ☐ Покријте ги сите четиринаесет класи во Анекс II, од житарки што содржат глутен до јаткасти плодови, целер, сенф, сусам, сулфити и лупин, па сè до мекотели, со исклучоците наведени во Анексот за секој запис.

Прилог II

- ☐ За непрепакувани прехранбени производи, третирајте ги алергените како единствената информација што се бара со правото на ЕУ, без оглед на какви било дополнителни барања наложени од вашата земја-членка.

Член 44(1)(а)

Етикета со нутритивни информации

Шест хранливи вредности и една енергетска вредност, во фиксни единици и по фиксен редослед. Тоа е најблиското нешто во законот за храна до структуриран сет на податоци и се пресметува одново секојпат кога рецептот се менува.

- ☐ Наведете ја енергетската вредност и количините на масти, заситени масни киселини, јаглехидрати, шеќер, протеини и сол.

Член 30(1)

- ☐ Можете, доколку сакате, доброволно да вклучите информации за мононенаситени и полиненаситени масни киселини, полихидрични алкохоли, скроб, диетални влакна или витамините и минералите наведени во Анекс XIII, Дел А, под услов да се присутни во значителни количини.

Член 30, став 2

- ☐ Наведете ги вредностите во единиците за мерење утврдени во Анекс XV.

Член 32 став 1

- ☐ Наведете ги по 100 грама или по 100 милилитри, како и по порција, доколку ја наведувате.
Член 32, став 2
- ☐ Тие мора да бидат поставени во истиот визуелен поле, претставени заедно во јасен формат и, каде што е применливо, по редоследот утврден во Анекс XV.
Член 34(1)
- ☐ Користете табеларен формат со усогласени бројки каде што просторот дозволува, а линеарен формат само кога не е можно.
Член 34(2)

Продажба на далечина

Продажбата преку интернет значи дека деталите треба да се наведат двапати, а единствената информација што смеете да ја задржите пред купувањето е датумот. Сè друго мора да биде јасно видно пред некој да плати.

- ☐ Да ги направи сите задолжителни информации, освен датумот на најдобра употреба или рокот на траење, достапни пред да се финализира купувањето.
Член 14 став 1 точка а
- ☐ Мора да ги обезбедите овие информации на средството користено за договорот од далечина или преку други соодветни средства јасно наведени од ваша страна, без да му наплаќате на потрошувачот дополнителни трошоци за тоа.
Член 14, став 1, точка а)
- ☐ Обезбедете ги сите задолжителни информации, вклучително и датумот, при доставата.
Член 14 став 1 точка б
- ☐ Забележете го исклучокот – правилото за пред-купување не се однесува на прехранбени производи од автомати или автоматизирани деловни простории.
Член 14(3)

Вино и електронската етикета

Ова е единствениот случај во кој законот за храна на ЕУ дозволува QR-кодот да содржи задолжителни информации. Исто така, се наведува што страницата зад кодот не смее да прави, и овие две забрани претставуваат критериум за набавка, а не прашање на дизајн.

- ☐ Вклучете изјава за хранливи вредности на виното.
Член 119(1)(h) од Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013
- ☐ Вклучете листа на состојки.
Член 119(1)(i)

- ☐ Да се наведе датум на најдобра употреба ако производот е деалкохолизиран и има преостаната содржина на алкохол помала од 10 проценти по волумен.
Член 119(1)(j)
- ☐ Да се наведе енергетската вредност на амбалажата или на етикета прикачена на неа, каде што информациите може да се ограничат на оваа вредност и да се изразат со симболот "Е", и да се обезбеди целосна нутритивна декларација електронски преку метод наведен на амбалажата.
Член 119(4)
- ☐ Прикажете ја оваа електронска нутритивна декларација без никакви дополнителни информации за продажни или маркетинг цели, при што не се собираат ниту следат никакви податоци за корисниците.
Член 119(4)
- ☐ Да се направи листата на состојки достапна електронски под истите две услови, имено без следење и без никаква содржина за продажба или маркетинг.
Член 119, став 5, точки (а) и (б)
- ☐ Да се наведат алергените директно на амбалажата или на прикачена етикета, со користење на зборот "Содржи" проследен со ознаката дадена во Анекс II од Регулативата (ЕУ) бр. 1169/2011.
Член 119(5)(в)
- ☐ Кодот мора да биде придружен со вистински термин или насловот пропишан во член 18, став 1 од Уредбата (ЕУ) бр. 1169/2011, бидејќи општ симбол како "i" не го исполнува условот.
Известување С/2023/1190, Прашање 38
- ☐ Да го насочи читателот веднаш и директно кон задолжителните информации, без формулар, без барање, без чекор за давање согласност и без посредна страница.
Известување С/2023/1190, Прашање 35
- ☐ Да не се обезбедуваат задолжителните информации преку сопствената веб-страница на компанијата, која обично содржи комерцијална содржина и вообичаено ги следи своите корисници.
Известување С/2023/1190, Прашање 30
- ☐ Продолжете да продавате вино произведено и етикетирано пред 8 декември 2023 година додека не се потрошат залихите, без да го преетикетирате.
Регулатива (ЕУ) 2021/2117, член 5, став 8

Доставување без уништување на шумите

Од 30 декември 2026 година, потеклото на седум суровини ќе престане да биде земја и ќе стане збир на координати. Координатите се неколку нивоа повисоко, поради што оваа мапа има најдолго време на чекање на целата страница.

- ☐ Проверете дали вашиот производ содржи, или е произведен со користење на говедско месо, какао, кафе, палмино масло, гума, соја или дрво.
Регулатива (ЕУ) 2023/1115, Анекс I
- ☐ Не ставајте на пазарот никаков производ што не е без уништување шуми, не е произведен во согласност со релевантното законодавство на земјата на потекло и не е опфатен со изјава за должна грижа или со поедноставена декларација.
Член 3
- ☐ Исполнете ја должноста за грижа пред да го пласирате производот на пазарот или да го извезете, а не потоа.
Член 4, став 1
- ☐ Ставете ја изјавата за должна грижа на располагање на надлежните органи преку информацискиот систем пред да го пласирате производот на пазарот или да го извезете, со што преземате одговорност за усогласеноста.
Член 4, ставови 2 и 3
- ☐ Зачувајте ги декларациите пет години од датумот на поднесување.
Член 4, став 3
- ☐ Да собира и да чува пет години детали за описот и количината, земјата на потекло, претходните добавувачи и клиентите, како и доволно убедливи и проверливи информации за отсуство на уништување на шумите и за законско производство.
Член 9, став 1, точки (а) до (х)
- ☐ Запишете ја геолокацијата на секоја парцела на која е произведен суровината, заедно со датумот или периодот на производство; во случај на добиток, геолокацијата се однесува на сите имоти на кои биле чувани животните.
Член 9(1)(d)
- ☐ Да се наведат овие координати како ширина и должина со најмалку шест децимални места и како полигон за површини поголеми од четири хектари за сите суровини освен говеда.
Член 2 точка 28
- ☐ Да ја спроведе проценката на ризик и да не пласира никаков производ на пазарот додека проценката не покаже дека нема ризик од несоодветност, или постои само занемарлив ризик од несоодветност.
Член 10, став 1
- ☐ Документирајте ја проценката на ризикот, прегледувајте ја најмалку еднаш годишно и ставете ја на располагање на надлежните органи на нивно барање.
Член 10, став 4
- ☐ Преземање мерки за ублажување на ризикот кога ризикот е поголем од занемарлив, кои се движат од дополнителна документација до независни истражувања или ревизии.
Член 11, став 1

- ☐ Како најмал или мал учесник на примарниот пазар, наместо тоа поднесете ја еднократната поедноставена изјава и задржете го доделениот идентификатор на изјавата.

Член 4а, внесен со Регулативата (ЕУ) 2025/2650

Крајни рокови

Роковите што се однесуваат на прехранбените бизниси. Првите три поминаа и сега се применуваат; роковите на EUDR сè уште претстојат и целосно ќе бидат заменети во декември 2025 година.

13 ДЕКЕМВРИ 2014

Се применува законот за информирање за храна.

Се применува Уредба (ЕУ) бр. 1169/2011. Задолжителните информации утврдени во член 9(1), алергените означени во списокот на состојки во согласност со член 21(1), земјата на потекло кога нејзиното изоставување би било заблудувачко, во согласност со член 26(2)(а), и, при далечинска продажба, истите информации пред склучувањето на купувањето, во согласност со член 14(1)(а).

13 ДЕКЕМВРИ 2016

Нутритивната етикета ќе стане задолжителна

Калориската вредност и количините на масти, заситени масни киселини, јаглехидрати, шеќер, протеини и сол ќе станат задолжителни за повеќето претходно спакувани намирници (член 30, став 1). Од овој момент натаму, етикетата ќе содржи мал структуриран сет на податоци наместо само континуиран текст, и токму затоа вредностите треба да се управуваат во добро одржуван систем.

8 ДЕКЕМВРИ 2023

Се применува винската е-етикета

Листата на состојки и декларацијата за хранливи вредности стануваат задолжителни за вино, и двете може да се достават електронски (член 119, ставови 1, 4 и 5 од Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013, воведен со Регулатива (ЕУ) 2021/2117). Виното произведено и етикетирано пред тој датум може да се продава додека не се исцрпат залихите.

19 ДЕКЕМВРИ 2025

ЕУДР уште еднаш се поедноставува и одложува

Регулативата (ЕУ) 2025/2650 го заменува членот 38 од Регулативата (ЕУ) 2023/1115 во целина, воведува еднократна поедноставена декларација за микро и мали учесници на примарниот пазар (член 4а) и додава "учесници на секундарниот пазар" како нова категорија. Ве молиме, повикувајте се на датумите во членот што го заменува, а не во оригиналниот текст.

30 ДЕКЕМВРИ
2026

ЕУДР се однесува на учесниците на пазарот и трговците.

Говедата, какао, кафе, палмино масло, гума, соја и дрва смеат да се пласираат на пазарот само ако се произведени без предизвикување уништување на шумите, во согласност со законот на земјата на потекло, и придружени со изјава за должна грижа или со поедноставена декларација (член 3, член 4). Ова е општиот рок за сите опфатени со Регулативата.

30 ЈУНИ 2027

Дополнителни шест месеци за најмалите

Учесниците на пазарот кои се физички лица или микро- или мали претпријатија и кои биле основани како такви до 31 декември 2024 година ќе подлежат на истите обврски шест месеци подоцна (член 38(3)). Ова ослободување не се однесува на производите кои веќе се опфатени со Анексот на Регулативата (ЕУ) бр. 995/2010, а микропретпријатието основано во 2025 година нема воопшто да има корист од него.

ПЕТ ГОДИНИ ПО
ПРОГРАМА

Досието на синџирот на снабдување продолжува

Изјавите за должна грижа се чуваат пет години од датумот на нивното поднесување (член 4(3)), додека придружните информации и докази се чуваат пет години од датумот на ставање на пазарот или извоз (член 9(1)). Секоја пратка го активира својот петгодишен рок.

НЕ Е ПЛАНИРАНО
НИКАКВО
ЗАКОНОДАВСТВО

Храна и прехранбени производи се исклучени од пасошот на производот.

Член 1, став 2, точки (а) и (б) од Уредбата (ЕУ) 2024/1781 ги исклучуваат храната и сточната храна, како што се дефинирани во Уредба (ЕЗ) бр. 178/2002, од опсегот на Уредбата за еколошки дизајн. Нема да има делегиран акт и нема да има задолжителен пасош за храна. Наместо тоа, сето горенаведено произлегува од законодавството за храна и синџирот на снабдување.

Извори

Документите од кои е преземен овој контролен список и за што служи секој од нив. EUDR е изменет; затоа треба да ја прочитате консолидираната верзија наместо оригиналниот текст.

Документ	Цел
Регулатива (ЕУ) бр. 1169/2011	Основата на етикета на храната. Член 9: задолжителни информации; Член 13: читливост; Член 14: далечинска продажба; Член 21 и Анекс II: алергени; Член 26: потекло; Членови од 30 до 34: нутритивна декларација; Член 44: непрепакувани прехранбени производи.
Регулатива (ЕУ) 2021/2117	Измената со која беа воведени правилата за вино во член 119 од Регулативата (ЕУ) бр. 1308/2013, вклучувајќи електронски средства и двете забрани. Членот 5, став 8 го утврдува преодното правило за залихите што се чуваат пред 8 декември 2023 година.
Известување С/2023/1190	Прашањата и одговорите на Комисијата од 24 ноември 2023 година за регулативите за вино. Тие објаснуваат каде може да доведе кодот, зошто веб-страницата на производителот не е доволна и зошто не постои заобичаено решение кое вклучува согласност за забраната за следење.
Регулатива (ЕУ) 2023/1115	Регулативата за уништување на шуми. Член 2, став 28 го дефинира гео-локацијата; член 3 го утврдува забраната; член 4 ја опфаќа декларацијата; член 9 ги утврдува барањата за информации; членовите 10 и 11 се занимаваат со проценка на ризик и ублажување на ризик; Анекс I ги наведува седумте сировини.
Регулатива (ЕУ) 2025/2650	Измената од 19 декември 2025 година. Со неа член 38 се заменува со применливите рокови, се дополнува поедноставената декларација во член 4а и се воведува операторот во понатамошниот тек.

Како да се подготви

Шест чекори по редослед на исплата, од етикетата што сепак ја печатите до координатите на пакетот што сè уште ги немате.

1. **Проверете ја етикетата според Член 9(1):** Земете го вашиот најпродаваниот производ и прегледајте ги точките (а) до (л). Кога некоја информација постои само во датотека за распоред, забележете го системот во кој треба да се зачува наместо тоа.

2. **Претворете ги хранливите вредности и алергените во податоци:** Енергетската вредност, заедно со шесте хранливи вредности и четиринаесетте класи, треба да се внесат во полиња за да биде јасно, во случај на промена на рецептот, уште истиот ден попладне кои производи и тиражи се засегнати.
3. **Рано одлучете за издавањето по серии:** Хранливите вредности варираат со жетвата, а потеклото варира со добавувачот. Пред да увезете што било, одлучете за секоја производна линија дали декларацијата треба да биде на ниво на модел или на ниво на серија.
4. **За вино, прво разјаснете ги двете забрани:** без маркетинг содржина и без следење на страницата зад кодот. Добијте писмена потврда за двете од секој добавувач, бидејќи известувањето не бара заобиколување преку согласност.
5. **Започнете го процесот на ЕУДР со трговците на мало, а не со софтверот:** координатите на парцелата се чуваат на фармата и ги пренесуваат луѓе кои немаат причина да ги споделат, освен ако договорот не го бара тоа. Овие преговори траат подолго од воведувањето на кој било систем.
6. **Спроведете пилот-проектот со неколку производи:** Регистрирајте се бесплатно, поставете ги полињата на оваа контролна листа еднаш и објавете неколку вистински производи. Состојките, алергените и хранливите вредности стануваат полиња; потеклото може да се следи сè до парцелата; и ништо не го следи лицето што го скенира производот.

Последно updated 08.09.2026. Тековната верзија на овој контролен список:

<https://transpareo.com/mk/siektori/khrana/lista-za-provierka-khrana>